

А тым, хто хацеў бы атрымліваць газету з 1 лютага, раім неадкладна ісці на пошту — падпіска прымаецца без абмежаванняў

18 листопада 1994 г.

АЛЬТЕРНАТИВА

**ИНФОРМАЦИОННО-МЕТОДИЧЕСКИЙ
ЦЕНТР "ИНФОТРИУМ"**

**ПРЕДЛАГАЕТ
КУВТ "КОРВЕТ"**

Литература:
1. Пушцев А.Е., Гращенко П.Л. Базы данных (KBASE). М.: Информационно-методический центр "Инфотриум", 1997.

Метод. пособие для учителя. -Мн.: ИнфоТри-
с.
2. Граченко П.Л., Пупцев А.Е. Элект.
SuperCalc-2.
Метод. пособие для учителя. -Мн.: ИнфоТри-
с.
Пособия содержат теоретический и практиче-
ские работы с базами данных и электронными табли-
цами. Включают методические рекомендации по о-
существлению уроков, контролю знаний и умений уча-
щихся, календарно-тематическое планирование, кон-
спекты уроков, материалы для внеклассных работ, кон-
сультационные материалы, курсы по выбору пред-
метных разработок дополнительных уроков.

КУВТ "НЕМИГА"

Программное обеспечение:
База данных — профессиональная база дан-
ных (Microsoft Access);
Электронные таблицы (SCALC) — програм-
ма из пакета MS Office 2003;
3 диска.

Программные продукты предназначены для я-
вления переносимости по локальной сети.

<p>Книжный комплект для КУВТ "КОРВЕТ" "Базы знаний"</p>	<p>Программные средства для КУВТ "Н</p>
---	---

		База данных		
розница	опт	розница	опт	
44 000	40 000	105 000	85 000	

Примечание. Закупка комплекта (пакета) при приобретении свыше 6 комплектов (пакетов)

Безналичный расчет осуществляется на:
ИМЦ "ИНФОТРИУМФ" р/с 64430
отделении Белбизнесбанка г.Минск код банка 154
(полный код банка 153001154)

НЕАДОЛЬНЫЯ ПЕРАШ
ТАКІЯ ДАДІ

Абазьковим елементам у системі надручтокції наставників географії у ВНУ з'являюцца палывыя практыкі. Ключавое месца сярод іх займае да апошняга часу карысных вынашыванняў наслышчтва ещя геаграфічнага дома, што палічана пералічана.

дальняя комплексная палявая
практыка па фізічнай і эка-
намічнай географіі, якая пра-
водзілася напрыканцы чвэртага
года навучання і працягвалася
трыццаць дзён. Галоўнай
асаблівасцю было тое, яе правад-

знення, у якості якого звичайна
вибрався території з адметними,
не характерними для нашої країни
природними умовами і господар-
чими комплексами (Карпати,

Кавказ, Східна Азія, Усхідня Сибір, Європейська По́нуж Расіі). Гэта дазвала будучым наставнікам географіі атрымаць рэальнае ўражэнне пра больш шырокае кола геаграфічных з'яў і пражэсэу, узаб'ягаючы свой сьветапогляд, значна палглыбіць тэарэтычныя веды і набываць практычныя навуковыя геаграфічныя даследаваньне.

Практика была забезпечена досконалою распрацюваною програмою, де докладно визначалися всі змісти і задачі, форми правління і зміст. На працю некальких десятигодинну калектыву кафедр ВУНУ авправляли розним маршруту практик, визначали найбільш актуальні питання, які мали вирішувати студенти. Для цього були організовані спеціальні групи, які мали виконувати ці завдання. Для цього були організовані спеціальні групи, які мали виконувати ці завдання. Для цього були організовані спеціальні групи, які мали виконувати ці завдання.

створилися в усіх пунктах глед-
ження раёны яе правядзення, на-
ладзілі ўстойлівыя ўзаемасувязі з
размешчанымі там устаноўамі і
ВНУ роднасяга профілю.

Здавалася б, усё адзначанае давала падставы калектывам геаграфічных кафедраў спадзявацца, што і ва ўмовах набывацця Беларуссю дзяржаўнага суверэнітэту прак-

тих закладає свої місця у сістемі падрывкоўкі настаўнікаў географіі і, нягледзячы на пэўныя цяжкасці, студэнты будучы мець магчымасць знаёміцца з прыродна-гаспадарчымі і сацыяльнымі комплексамі

на территории иных держав. Тему, как я сама сказала и вымучивая, упрямствуя той факт, что у 1991-92 навучальным годзе ў сувязі з фінансавым цяжкасцю пры выбары маршруту далёнай комплекснай палёвай практыкі прыйшліся абмежавацца тэрыторыяй Беларусі, а прыцягнула не скараціў да трох тыдняў. Аднак у катэі ўжо рапст наведваліся старая ісціна: што не бывае тама працяглым, як тое, што задумваецца часовым. І вось яно трэці год запар месцам правядзення далёнай комплекснай

п'яляной прыгтыкі па геаграфіі
з'яўляюцца "ададзеныя" раёны
нашай краіны.

Хочам, каб нас вразумілі
праўдзіна. Мы не супраць таго, каб
студэнты-геаграфіа беларускіх
ВНУ мелі магчымасць больш грунто-
ва знаёміцца з прыродаю, на-
селяніцтвам, гаспадарствам сваёй
краіны. Тым больш, што пярэ-
дзучацьныя планы па падрых-
тоўцы настаўнікаў геаграфіі ў
адрозніжжы ад саамастойных дысцыплін
уключаюць такія курсы, як "Фізічна-
геаграфія Беларусі", "Сацыяльна-
эканамічная геаграфія Беларусі",
"Геаграфічная краязнаўства",
"Апматыфіка спеакуса па геаграфіі

Але
загадчык
Брэсцка-
кандыдат ге
Кааства
каандыдат ге
Скрас
каандыдат ге
с
с

100

УРОКІ АДРАДЖЭННЯ

“А ўсё ж мы вернемся дахаты, у айчыну,
і не заблудзімся ў шляхах чужой зямлі”

ШЧАСЦЕ
І ПАКУТА

Гукі цымбал — такія білакія і знаёмыя. І адначасова кожны раз некая па-новому дзіўная. Гукі цымбал і радкі верша “О, шыпышына мая, Беларусь!”. Яе, Наталлі Арсенневай, верша. Напісаная далёка ад любой сэрца беларускай кямі. У эміграцыі. Эпіграфам узяты знакімітыя радкі Уладзіслава Дубоўкі. Астатняе ж сваё — выкаставанае, неаднойчы пераасэнсаванае. Да таго ўсёадымнае, што ўжо немагчыма раз’ясняць ўласна сваё і тое, што хаваецца за роздумам лірычнай перайні:

Грэе люты на струнах сучча далікатнае, смутнае “счаго”... Не, не буду чакаць, аж маўчаць мае зноўдзіцца сэрца.

А ўдару па цяжкіх струн і з тугой, і з сілай нячутай: “О, шыпышына мая, Беларусь, мае шчасце і пакуты!”

За акном, праўда, зусім не люты, але надвор’е халоднае, такое, што хочацца і душэўнага цяпла, і заспакоення. І вельмі да месца ў сувязі з гэтым і гукі цымбал, і радкі знакамітага верша. Менавіта так пачалося чарговае пасяджэнне клуба “Спадчына” мінскай сярэдняй школы №11. А разам з ім адраджэнскі

урок. Пятае па ліку. У мінулым навуковым годзе, аж мы паведамілі ўжо, па ініцыятыве выдавецтва “Мастацкая літаратура” прайшлі чатыры такія ўрокі. Падставай для прадавання іх сталі кнігі “Спадчына май маці” У.Зынько, “Слова” Л.Генюш, “Жыць Беларусі” Я.Купалы, “Зялёныя вясны” І.Шамякіна. І вось анталогія “Тут па Радзіме”, а ўрок называецца “Дарога да дома”.

Як і папярэднія, надала хараша прадумана. Як і папярэднія — прама-такі зніжаны з роздумаў над творамі, з глыбокага асэнсавання іх. І што самае галоўнае: вучні не проста слухаюць, а актыўна ўдзельнічаюць у іх спектаклях па творах паэтаў, прадстаўляючы беларускае замежжа.

Назваваюцца прадзівамі за прадзівамі... Тае ж Н.Арсенневай, В.Адамавіча, Р.Крушыны, У.Дудзіцы, А.Салавейкі... І адразу хлопчыкі і дзяўчынкі дэклamuюць іх вершы. Самыя розныя гэта творы. І тыя, у якіх гучыць аўтарскі роздум аб прыезджых шыхах-дзяржах. І вершы, напоўненыя ласкаю да роднай краіны. У радкіх у якіх аглядаецца хараство людзкіх узаемін і самае светлае пачуццё — каханне.

І, безумоўна, ж, вельмі да месца выступленні юных самадзейных артыстаў. У першую чаргу ансамбля “Вавёрка” і “Жывіца”, ды і іншых удзельніц мастацкай самадзейнасці школы таксама. А іх жа так шмат у школе №11. Без перабольшвання можна сказаць: уся школа спявае і танцуе. Вядома, не на шкоду самому навучанню.

Уладзіслава Рубанава, які дагэтуль неаднойчы з ахвотай прыходзіў у школу. Уладзіслава Якушэвіч заўсёды, на сорак дзяўчын годзе жыцця, сёлетнім летам пабегі, яго паміж удзельніц ўрока ўласнава мінулай мінуты.

А пасля выступілі вядомыя паэт, ён жа прадзім чароўна-беларускага фону “Палескія смуткі” Мікалая Мятліцкі, знакамітыя крытыкі, літаратуразнаўцы Яўген Леўка і Геннадзі Шупенка. Закрыліся ўрокі таксама нацыянальна-

га адраджэння, гаварылася пра вяртання прадуманай у гэтым кірунку работы настаўнікаў, усіх педагогічных калектываў. Падкрэслівалася, што палёныя ўрокі вельмі актуальныя, і будзе набыта, калі яны пройдуць і ў іншых школах.

Толькі праз духоўнасць, як падкрэсліў Я.Леўка, мы можам выбрацца з бездні, у якой апынулася сённяшняе грамадства.

Васіль ЦИМОШАК.

ЧАС СКЛАДВАЦЬ КАМЯНІ

“Усёму свой час, і час кожнай з’яві пад небам... час распадацца каміні, і час зрабіцца камяні...” Так гаварыў мудры і мудры — Эжэлас. Жыццё не па папярэдняй неабаротнасці і праўдывасці гэтых слоў. І ў нас, у Беларусі, кожны і які не раскідваў каміні? Іншы раз самых дарогіх, тых, на якіх трываюць падмуркі нацыянальнай самасвядомасці народа, які сіла і веліч. Менавіта на раскіданні такіх каміні некаторыя гады зарыблялі сваё хлеб і да хлеба, а нярэдка і вучоныя, гаварылі звані.”

Як не прыслухацца да гэтага меркавання Барыса Сячэна? Як не падпарадкавацца яго? І гэтаксама неаднойчы на ўражэнні блізка да сэрца-а-такое сусветнае. Барыса Іванавіча: “Надзішоў час паглядзець па-новому і на дысперсу — на тых беларусаў, якіх па розных прычынах апынуліся за межамі нашай краіны, жыццё там: іх жа ні многа, ні мала-некалькі мільёнаў”.

Рэжыме ж знакаміты пісьменнік неаконт гэтае ў прамове да кнігі “Тут па Радзіме”, выпушчанай выдавецтвам “Мастацкая літаратура” шчыра ў 1992 годзе. Кніга — унікальная. Гэта свайго роду анталогія паэзіі беларускай эміграцыі (ухвадзіліся, прадмова “Вяртанне да дому” і біяграфічныя даведкі пра аўтараў — Б.Сячэна). Акурат Б.Сячэна стаў першым, хто пачаў адкрываць нашаму чытачу творчасць пісьменнікаў, якіх апынуліся за мяжой. Дарэчы, некаторыя вершы пра іх увайшлі ў яго кнігу “Сячэна сны аб Беларусі...” (“Мастацкая літаратура”, 1990). Дзякуючы Б.Сячэну ў першыя гады кніжкі свет вершы многіх аўтараў. І ўсё ж кніга “Тут па Радзіме” — гэта, без перабольшвання, сапраўднае адкрыццё пазнаўча маюцца эміграцыйнай літаратуры.

Пятнаццаць аўтараў сабрала пад аюной вокладкай. Ды які! Пераважна большасць з іх па майстэрству можа сапернічаць з тымі, хто ўвёс час жыццё на Бацькаўшчыне, карыстаўся ўвагай і паважаннем. Зноў жа, калі ўспомнім Б.Сячэна, зрабілім сабе хлеб і да хлеба, і будзем шчырымі, не збоўдзім помні, як шчыра трэба ставіцца да роднай мовы, абараняць і абараняць. Не яны ж, выгнаннікі, мусілі разлічваць толькі на свайго сабе. І пісалі часта пасля цяжкай, знясіленай працы за канверсам, за станком. Пісалі, а пасля, ашчаджаючы грошы, самі ж і выдавалі напісанае. Жадаючы (і, прыняццям, не надта верачы ў тое), што нарэшце настануць лепшыя часы і ўсё гэта прыдзе да беларускага чытача.

Безумоўна, у гэтай хваліце на вартасці напісанага адно з першых месца належыць Наталлі Арсенневай. 29 верасня ёй

споўніўся ўжо 91 год. Па бацьку паходзіць з роду тых Арсенневаў, хто даў па жончачай ліній знакамитага Мікаіла Юр’евіча Лермантава. Выхоўваўся ў Вілені, блізка даўжана і падтрымана Максімам Гаршкіным. Спавідаў жахі сталінскай высылкі. У час вайны працаваў у “Беларускай газеце”. Не будзем загібляцца ў прычынах гэтага супраціўства (як у далейшым, гаворачы і пра іншых паэтаў-эмігрантаў), у нас размова пра літаратуру. Сапраўдную літаратуру, якая заўсёды вышэй палітыкі.

Але пра Н.Арсенневу. Каб пераканацца, што гэта ПАЭТ, дастаткова не адной “Малітва”:

Магутны Божа! Уладар сусвету, вярніліх сонца і сэрца малых, над Беларусі шкой і вятрай распылі праменьне Свае хвалы. Дай спор у працы будзіннай, шэрай, на хлеб і годзіны, на родны край. Павагу, сілу і веліч веры ў нашу праўду, у прышласці — дай! Дай уладзілаць жыццёвым нівам, учынкам нашым пашлі ўмалот. Зрабі савабоднай, зрабі ішчаснай краіну нашу і наш народ!

А якія каларытная постаць у беларускай літаратуры Масей Сячэна? Нават калі вы не чыталі яго твораў, дык у нейкай ступені і вы знаёмы. Па раманнах Івана Чырынава з “Верамеікаўскага цыкла”. Памятаеце пра сына Дзяніса Зыбкіна Масей, што прыйшоў “не пад чыстым”? І Чырынаў, расказваючы пра Масей Зыбкіна, як бы бачыў перад сабой прататыпа — Масей Сячэна. Дарэчы, у гэтых вайны М.Сячэна дапамагав саці Чырынава. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Бельск, адкуль і пачаўся яго выгнанніцкі дарогі. Цяпер жыве ў ЗША, тройчы наведваў Бацькаўшчыну. А перад вайной, калі вучыўся ў Мінскім педагогічным інстытуце, быў арыштаваны, звышым на Калмыку, дзе правёў пяць гадоў у сталінскіх лагерах. Быў прынесены ў Мінск на перагляд судовай справы. А тут — бамбёжка, калону арыштаваных патраў і бок Чырынава. Сячэна ўдалося ўратавацца, вярнуўся ў родную вёску Мокрае, што ў Касцюкоўскім раёне. Прападаў на бацькавай пасадарцы. У 1943 годзе выехаў у Б